

Arnika – program Toxické látky a odpady

Dělnická 13, 170 00, Praha 7

e-mail: toxik@arnika.org

www.arnika.org/o-programu

tel.: 774 406 825

Vážený pan ministr
Mgr. Richard Brabec
Ministerstvo životního prostředí ČR
Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10

V Praze, 26. 2. 2018

Otevřený dopis ohledně zkreslených informací o dioxinech a naplňování Stockholmské úmluvy

Vážený pane ministře,

obracíme se na Vás v souvislosti se šířením nepravdivých informací, k němuž dochází v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí, který řídí Ministerstvo životního prostředí ČR, a žádáme o nápravu.

Jde konkrétně o posuzování záměru „**Zařízení pro energetické využití odpadu v lokalitě Mělník - ZEVO Mělník, ČEZ, a.s., Středočeský kraj**“. V přílohách k dokumentaci EIA se objevila příloha s hrubě zkresleným údajem o celkových emisích polychlorovaných dibenzop-dioxinů a dibenzofuranů (PCDD/F; zkrácené dále jen „dioxinů“) v České republice. V příloze č. 13 „Informace o spalovnách komunálních odpadů“ se v grafu na str. 12 uvádí, že celkové emise dioxinů v České republice činí přibližně 740 g/rok. Tato informace nemá uvedený příslušný zdroj a musíme ji tedy považovat za dílo autora dokumentace Ing. Josefa Tomáška, CSc., který je držitelem autorizace ke zpracování dokumentací EIA udělované Vaším úřadem, pane ministře.

Zástupci ČEZ, a.s. tento chybný údaj rovněž používají na veřejných diskusích s odkazem, že jde o odborný odhad emisí dioxinů ČHMÚ. Přitom podle hlášení České republiky v rámci Úmluvy o dálkovém přeshraničním přenosu škodlivin (CLRTAP) takovéto úrovně emisí dioxinů Česká republika v posledních letech v žádném případě nedosáhla (http://cdr.eionet.europa.eu/cz/un/UNECE_CLRTAP_CZ/). Například za rok 2010 byly ohlášeny emise 79,6 g TEQ, za rok 2014 pak už jen 28,7 g TEQ. O jak velké zkreslení ve srovnání s hodnotou uvedenou v příloze k dokumentaci EIA jde, si určitě dokážete představit. Jen pro ilustraci: V přepočtu na jednoho obyvatele řadí Českou republiku mezi země s nejvyššími emisemi dioxinů, o něco horší, než Keňa anebo 4x horší než Kazachstán, Ukrajina anebo Argentina.

Používání značně zkreslující informace je podle nás účelovým matením veřejnosti s cílem vylepšit pozici záměru ČEZ z hlediska celkové produkce dioxinů. Za zvláště smutné považujeme zjištění, že se na takovém zkreslení informací podílí osoba autorizovaná pro posuzování vlivů na životní prostředí. Domníváme se, že v zájmu zachování odborné prestiže MŽP byste měl, pane ministře zjednat nápravu a nedovolit šíření takovéto lživé informace v rámci procesu EIA a především zarazit další matení veřejnosti.

Současně se domníváme, že posuzovatel, který do své dokumentace zahrne takovouto informaci, není schopen plně posoudit dopady záměru typu ZEVO na životní prostředí z hlediska přítomnosti toxických látek. Bohužel to dosvědčuje i jeho nepochopení rozdílů

Arnika – program Toxické látky a odpady

Chlumova 17, 130 00 Praha 3

e-mail: toxik@arnika.org

www.arnika.org/o-programu

tel./fax: 222 781 471, GSM: 774 406 825

mezi dioxiny (PCDD/Fs) a dioxinům podobnými PCB neboli polychlorovanými bifenylly s dioxinovým efektem.¹ Žádáme Vás tedy, abyste v takovémto případě zvážil odejmutí uděleného osvědčení o odborné způsobilosti. Doufáme, že uvedená pochybení budou zohledněna v posudku a dokumentace bude vrácena k přepracování s podmínkou, aby v příloze buďto nebyly tendenční informace o spalovnách komunálního odpadu vůbec anebo byly uvedeny na pravou míru, alespoň z hlediska celkových emisí dioxinů i s ohledem na jejich množství produkované těmito zařízeními v odpadech. K vrácení dokumentace je i celá řada dalších důvodů, které jsme uvedli v našem vyjádření k dokumentaci.

Ministerstvo životního prostředí je v České republice garantem naplňování Stockholmské úmluvy o perzistentních organických látkách a jako takové by mělo zajistit také naplňování jejího článku 10 „Veřejné informace, osvěta a vzdělávání“.² Uvedená informace šířená v rámci procesu EIA je hrubým zkrácením informací směrem k veřejnosti za přispění odborníka, který měl být v tomto oboru proškolen. Ostatně s používáním podobné zkracující informace o ročním úhrnu emisí dioxinů se nesetkáváme poprvé. Je uveden i na stránkách projektu Odpad je energie podpořeného i z veřejného rozpočtu (soudě dle loga MPO) <http://www.odpadjeenergie.cz/ochrana-zp/spalovny-a-ovzdusi/kolik-dioxinu-produkují-spalovny>.³

S pozdravem,

RNDr. Jindřich Petrlík, za Arniku - program Toxické látky a odpady

PhDr. Hana Beranová, za Ekozahradu Pod věží, Horní Počaply

¹ Na str. 19 dokumentace EIA na ZEVO Mělník je zjevná chyba vycházející z nepochopení názvů perzistentních organických látek (POPs): „...jakož i systému snížení a zachycování TOC a PCDD/PCDF+ dioxiny jako PCBs.“ Správně by mělo být PCDD/PCDF + dioxinům podobných PCBs, tedy DL PCBs vyjádřených v hodnotách TEQ společně s dioxiny (PCDD/PCDF). Ve výkazu emisí do ovzduší by se rovněž na str. 46 a 128 (v tabulkách) údaj o PCBs měl nejspíš opravit na DL PCBs, protože právě tyto se sledují v emisích do ovzduší.

² Článek 10, odst. 1):

Každá smluvní strana v rámci svých možností prosazuje a usnadňuje:

a) Osvětu svých tvůrců politik a těch, kdo přijímají rozhodnutí týkající se perzistentních organických polutantů;

.....

d) účast veřejnosti při řešení problematiky perzistentních organických polutantů a jejich vlivů na zdraví a životní prostředí a při rozvíjení přiměřených reakcí, včetně příležitostí pro poskytování vstupů na vnitrostátní úrovni, pokud jde o provádění této úmluvy;

e) vyškolení pracovníků, vědeckých pracovníků, vzdělavatelů a technického a řídicího personálu;

Článek 10, odst. 2): „Každá smluvní strana zajistí v rámci svých možností, aby veřejnost měla přístup k veřejným informacím podle odstavce 1 a aby tyto informace byly aktualizovány.“

³ Je uveden i na stránkách projektu Odpad je energie podpořeného i z veřejného rozpočtu (soudě dle loga MPO)

<http://www.odpadjeenergie.cz/ochrana-zp/spalovny-a-ovzdusi/kolik-dioxinu-produkují-spalovny>.